

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPVASÁRNAP, 1931. MAJUS 10.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 104. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D.

Kisebbségek régen és ma

Hivatalosan is megállapították, hogy a magyar uralom alatt a kisebbségek anyanyelvén szerkesztett beadványokra ugyanazon nyelven adtak választ a közigazgatási hatóságok

Írásban az anyanyelv tilos

A rendkívül mozgalmas politikai események kétségtelenül érdekes hullámzásán és következményekben tagadhatatlan fontosságán túl is e helyre kívánczok az az ítélet, melyet a báningsági kormányzás revíziós bizottsága tegnap a kisebbségi nyelvhasználat ügyében hozott. A mi, nem tisztázó életre megállapított, hanem a jövő fejlődését is számon tartó politikai beállítottságunk szemszögéből nézve, ha fájdalmas is, nem vesszük tragikusnak az ítéletet. Emberi és nemzeti jogunk érvényesítését teszi ugyan lehetetlenné, de tudjuk, hogy amint a törvények nem lehetnek örökérvényűek, úgy annál kevésbé lehetnek azok az ezen törvényekre való hivatkozással bírói szabad mérlegelés alapján hozott ítéletek. Áll ez különösen a mostani esetben, amikor az ítélet tulajdonképpen nem is törvényre, hanem egy törvényhiányra való hivatkozással hozta meg a bizottság és ezt a döntést alkalma lesz még felsőbb fórumnak is felülvizsgálni. Ami reánk nézve fontos ebben az ügyben, az nem is az ítélet rendelkező része, hanem annak az indokolása. Hivatalos cáfolata azoknak a sovíniszta vádaskodásoknak, hogy a magyar uralom guzsa kötötte az akkori kisebbségeket és anyanyelvük használatát erőszakkal elkochozta. Bírói ítélet indokolása állapítja meg, hogy a Báningságban is elfogadtak kisebbségi nyelven szerkesztett beadványokat és azokat a beadvány nyelven intézték el. Ezt véssek elméjükbe azok, akik szeretik hangoztatni, hogy elégedjünk meg anyai joggal, amennyi nekik volt a magyar uralom alatt. Közben egy a nemzeti jogok kivívásának jelszava alatt folytatott világháború vérhulláma hőmpolygott végig az emberiség és tízmillió „hósi halott” igazságát, meggyőződését eszűlője meg a valóság. Meghazudtolja a jelszavakat, közönséges svindlinek deklarálja a Wilson-féle népeket boldogító maszlagoat, a békeszerződéseket, kisebbségi egyezményeket és mindent, ami hozzátartozik. A valóság egyben bizonyosága annak is, hogy a régi Magyarország elnyomott kisebbségi nemzetek már negyvennyolcötől, majd hatvannyolcötől több törvényes kisebbségi jogok volt mint nekünk ma, — nyolc évtized után. A temesvári ítélet indokolását talán

be lehetne mutatni a Népszövetség kisebbségi szakosztályának. Hátha tanulna belőle.

A kormányzás revíziós bizottsága tegnap hirdette ki ítéletét azokban a felebebeszésekben, amelyeket a városi szervezeti szabályrendelet különböző pontjai ellen adtak be. Ugyancsak tegnap hozott döntést a revíziós bizottság abban a felebebeszésben is, amelyet Balta Koriolán dr. főpolgármester nyújtott be, aki sérelmesnek találta a városi szabályrendeletnek olyképpen való módosítását, amelynek értelmében a városhoz kisebbségi nyelven irt kérvények és beadványok is nyújthatók be. A revíziós bizottság Joánovici Miklós dr. főelnökkel az élén tizenkét óra után vonult a terembe és a főelnök felolvasta az ítéletet. Eszerint a bizottság a tanoncotthonokról szóló törvény értelmében úgy módosítja a városi szabályrendeletet, hogy a tanoncotthonokat hét tagból álló bizottság ellenőrzi és ezen bizottság tagjait a városi nagytanács választja meg.

Elvben hozzájárul a revíziós bizottság ahhoz, hogy magyar és német tanoncotthon-tagozatokat létesítsen a város, azonban jelenleg olyan kis számban vannak magyar és német tanoncotok, hogy ennek szükségét nem látja. A városnak azonban bármikor, ha a szükség ezt megköveteli, módjában áll kisebbségi tagozatokat létesíteni.

A revíziós bizottság megengedi, hogy a városi mérnökök és építésszek szabad óráikban, ha az városi és államérdekekkel nem ellenkezik, magánmunkálatokat vállalhassanak, a főmérnök kivételével. Használóké megengedi, hogy a városi kertészeti alkalmazottai a főpolgármester hozzájárulásával magánmunkálatokat végezzenek.

Joánovici Miklós dr. főelnök ezután szóbelileg indokolja az ítéletet és közel félórán át foglalkozott a kisebbségi beadványokat érintő rendelkezés indokolásával. A magyar nyelvről a régi Magyarországon biztosított jogáról beszél. Elsőszóban az 1836-os törvény juttatja kifejezésre a magyar nyelv jo-

gát, a latinak mint hivatalos államnyelvnek a hatályon kívül való helyezésé után. Ezt követték az 1840, 1844 és végül az 1848-as törvények. Ezekben a törvényekben mindenütt a magyar nyelv szupremáciája jutott kifejezésre. Az 1848-as törvényt az abszolutisztikus korszak váltotta fel és a kiegyezés után szükségszerűleg bekövetkezett az 1868. évi kisebbségi törvény megalkotása. Ezután alakult ki lassankint a magyar államélet, érvénybe léptek az 1871, 1876. és később az 1886. évi magyar közigazgatási törvények.

Bár ezek a törvények a magyar nyelv hivatalos jellegét elismerték, mégis érvényben maradt az 1868. évi kisebbségi törvény huszonharmadik szakasza a kisebbségi nyelvek használatára vonatkozólag. Lassankint az államélet különböző ágára vonatkozó új törvényeket szavaztak meg úgy, hogy a nemzetiségi nyelveknek a használata csakis közigazgatási térre szorított.

és az igazságszolgáltatásban, valamint az államélet más megnyilvánulásában a nemzetiségi nyelveket nem respektálták.

Azokban a megyékben a magyar uralom idején, ahol érvényt szereztek a kisebbségi törvénynek, így Lugoson, Karánsebesen, Krassószörényben általában — folytatta a főelnök — és ezt magam is tudom, nemcsak kisebbségi nyelven irt beadványokat fogadtak el, hanem azokra románul is válaszoltak. Így maradt gyakorlatban a magyar kisebbségi törvény egészen az erdélyi kormányzótanács működéséig, amikor a kormányzótanács átmenetileg érvényben hagyta a magyar kisebbségi törvényt azzal a helyesbítéssel, hogy ahol magyar nyelv szerepelt, ott a román nyelvet vették fel. De továbbmenve az alkotmány 137. szakasza is megállapította, hogy az összes törvények egyesítéséig azok a törvények, amelyek az alkotmánnyal, vagy fennálló törvénnyel ellentétben nincsenek, a későbbi törvényes rende-

zésig érvényben vannak. Így tehát annak ellenére, hogy az alkotmány 126. szakasza szerint az államnyelv a román, a 137. szakasz engedménye biztosította a kisebbségi törvény alkalmazását. Érvényben is volt ez a kisebbségi törvény egészen 1925-ig, amikor megalkották az egyesített új közigazgatási törvényt. Ez a törvény a 398. szakaszában határozottan hatályon kívül helyezte az 1868. évi kisebbségi törvényt és a kisebbségi nyelvek használatára vonatkozólag megállapította, hogy azok használatának engedélyezése a legfelső közigazgatási tanács hatáskörébe tartozik. Azonban a legfelső közigazgatási tanács a kisebbségi nyelveknek a közigazgatásban való használatáról soha nem döntött. Az új közigazgatási törvény sem tett említést a nyelvkérdésről és így az 1925. évi közigazgatási törvény hatálytalanságával az 1868. évi kisebbségi törvény is érvényét veszítette. Kétségtelen, hogy a párisi békeszerződés nyolcadik cikkelye értelmében a különböző kormányok programba vették a kisebbségi nyelvek használatának a rendezését, kisebbségi törvény létesítését, azonban ezt a törvényt még nem hozták meg. Tehát — fejtegette tovább Joánovici Miklós dr. főelnök — a kisebbségi nyelvhasználatról, mivel az 1868. évi törvény már érvényben nincsen, törvényes intézkedés nem rendelkezik.

Temesvár város nagytanácsa akkor, amikor törvényes intézkedés hiányában a szabályrendeletben a kisebbségi nyelvhasználatot szabályozta, hatáskörét túllépte. Szabályrendelet csakis a meglévő törvények alkalmazásáról készíthető. Kisebbségi törvény pedig, amely a kisebbségi nyelvhasználatot szabályozná, jelenleg nincsen és ezért a közgyűlés határozatát meg kellett semmisíteni.

A temesvári magyarság ezt a döntést természetesen a központi revíziós bizottsághoz megfellebbezi.

Tömeges kilépések történnek

nap-nap után ugy a nemzeti parasztpártból, mint a néppártból és a kilépettek főleg a kormányhoz csatlakoznak

Az önjelöltek hada egyre nő

Tegnap létrejött a legújabb kormánypaktum és L u p u dr. is csatlakozott a kormányhoz. Pártja tizenkét mandátumot kap, azonkívül ígéretet tettek neki, hogy a választások után miniszteri tárcához juttatják. Paktumot kötött a kormány a bolgár kisebbséggel, amelynek négy mandátumot biztosít, azonkívül paktum létesült az ukránokkal is. A választások előtti küzdelmet leginkább az a körülmény jellemzi, hogy ugy a nemzeti parasztpártból, mint a néppártból nap-nap után kilépések történnek. A kilépettek főleg a kormányhoz csatlakoznak.

Temesvárott és Temes megyében a nemzeti parasztpárti lista nagy elégedetlenséget váltott ki és a közeli napokban Temesvárott sorozatos kilépéseket jósolnak a nemzeti parasztpártból.

Hasonló a helyzet Krassóban, ahol a nemzeti parasztpárt lassankint felmorzsolódik, sőt a néppárt krassói szervezetéből is sokan kiléptek. A mostani választásokon új pártok is fellépnek. Popovici-Dori volt bukovinai miniszter önálló párttal indul a választási küzdelemben. Önállóan indul a kamatellenes liga is.

Temesvárott az egységes zsidópárt helyi szervezete megalakult. Elnök Rothbart Jakab lett. A választási iroda vezetője Braun Zsigmond dr., főtájtár Reitter Ernő. A zsidópárt kiáltványt intézett az ország zsidóságához és abban a népkisebbségi alapon való szervezkedés fontosságára mutat rá.

A liberális párt, a romániai német párt és a kormány megbízottai a hivatalos lista összeállításán dolgoznak.

Ez a munka azonban nagy gondot okoz, sok az önjelölt és sokan vannak, akik az úgynevezett érdekképviseltek megbízásából szeretnének a listákra kerülni.

Jorga és Argetoianu kérték a pártokat, hogy a vizály elkerülése végett kevésbé ekszponált egyéneket jelöljenek és különösen fiatalabb erőket vegyenek fel. Ezek alapján valószínű, hogy Temesben Nistor Demeter drt és az ifjú liberálisok egyik megbízottját jelölik. A temesi hivatalos kormánylista összeállítására még folyik, azonban csak Manoilescu miniszternek Temesvárra való érkezése után nyer végleges formát. A svábok közül a temesi kormánylista jelöltjei Krauter Ferenc dr. és Reitter Imre dr. lesznek. A harmadik jelölt személyében még nem történt

megállapodás. Az önálló szociáldemokrata lista élén Mayer József áll.

Nistor Demeter dr. különben tegnap Bukarestből hazaérkezett és annak megállapítására kérte fel a lapunkat, hogy azok a hírek, mintha ő a megyei nagytanács esetleges feloszlatása után közigazgatási jellegű állást vállalna, vagy pedig neve a prefektusi állás betöltése alkalmából szóba került volna, nem fedik a tényeket.

A megyei és városi tanácsok feloszlatásának kérdése felett a kormány még nem döntött.

Beavatott helyen azonban biztosra veszik a feloszlatást, mert a kormánynak hetvenegy szenatori mandátuma forog ve-

szélyben.

Azokról a szenátorokról van szó, akiket a községi és megyei tanácsok választanak. Ez a kérdés még ezen a héten eldőlt.

A kormány és a németek között kötött paktumot tegnap délelben aláírták és azt ratifikálás végett, a szász, illetve német-sváb népközösség elé terjesztik. A német-sváb népközösség tanácsa vasárnap tart ülést. A paktum megkötése alkalmából úgy tudják, hogy Jorga és Argetoianu közbenjárására Brandseh Rudolf alminiszter és Roth Hans Ottó dr., a romániai német párt vezére, kibékültek és a közöttük levő eddigi feszült viszonyt ismét a régi barátság váltotta fel.

Agyonlövetett hét ártatlan embert pénzüket elrabolta és Amerikába szökött, de most elfogták

A Kassa környékén levő Nagyvitéz községben az 1919-iki vörös uralom idején névtelen feljelentés alapján letartóztatták a négy Fleischer és a három Leszkovics testvér. Azzal vádolták őket, hogy elvágta a telefonvonalat és ezzel lehetetlenné akarták tenni, hogy a felvonuló cseh csapatok egymással érintkezésben maradjanak. Az elfogatás végrehajtására Horák János vezetésével járórt küldtek ki Nagyvitéze. Horák a hét gazdag embert le is tartóztatta és közölte velük, hogy bekíséri őket Kassára. Bizalmasan megsugta azonban azt is nekik, hogy Kassán egy kis pénzzel könnyen el lehet a dolgot intézni. A hét letartóztatott mindegyike erre nagyobb összeg pénzt vitt magával. Mikor a járőr a foglyokkal elhagyta Nagyvitézt, Horák János egy erdő szélén megparancsolta katonáinak, hogy a hét foglyot löjék le, mert erre felsőbb parancs van. A katonák engedelmessé váltak és a

négy Fleischer, valamint a három Leszkovics testvér néhány peremulva vértől borítva holtan bukkott a füre. Horák valamennyi halott zsebeit kikutatta, magához vette minden pénzüket, ékszerüket és egyéb holmijukat azzal, hogy azt Kassán a katonai parancsnokságnak beszolgáltatja. Ezt azonban nem tette, hanem a rablott pénzzel Amerikába szökött. Közél tizenkét év múlva most visszatért rokon látogatásra Kassára. Azt gondolta, hogy esetét azóta elfelejték és nem lesz bántódása. A hétszeres gyilkosságot azonban hamarosan megtudták szökése után és kiderült az is, hogy Fleischerék és Leszkovicsék ellen a feljelentés teljesen alaptalan volt. Horák ellen akkoriban közörség adtak ki, amelyet időnkint megújítottak. Mostani visszatérésekor a közörség érvényben volt, Horákot felismerték és letartóztatták. Hamarosan bíróság elé kerül.

Apadnak a vagyonok

a temesvári telekkönyvi hivatal hiteles bejegyzései szerint

Május elsején szomorú statisztika készült el arról, hogy milyen volt a temesvári telekkönyvi hivatal forgalma április hónap utolsó két hetében. Ezen a tizenöt napon összesen száz bejegyzés történt a temesvári telekkönyv hatásköri területén fekvő ingatlanok lapjain. A legtöbb bejegyzés a teheroldala-

kon történt és pedig új bekebelezés 45, árverés 9 és végrehajtás 17 esetben. A két hét leforgása alatt bekebelezett összegek az ingatlanokat 22,670.602 lei új jelzálogteherrel sujtották. A végrehajtások összege 3,051.932 lei. Azok a hitelezők, akik követeléseiknek árverés útján való behajtásáról gondoskodtak, nem

Tiszta vér – tiszta bőr!

Vértisztításra ne használjon kenőcsöt, hanem tartson alaposkurát Prof. Dr. Páter vértisztító teájával. Ügyeljen arra, hogy felnőttek és kis gyermekek részére külön-külön keverék készült. Középszkolai korban levő leányok és fiúk a felnőttek részére összeállított keveréket használják az eredeti csomagoláshoz mellékelt használati utasítás szerint. Prof. Dr. Páter vértisztító teája megszünteti Patta, nást (Acne vulgaris), bőrsömört, hajóvtart, vart, hólyagot, a bőrmirigyek elgennyesedését, fiatalokruak bőrhüvellet, skrofulát, eczemát, erős vér okozta orrvörösséget, bőrvizketegséget. Ezen tea nagyra-becsült háziszser, melyet családok egymásnak szivesen ajánlanak. — Prof. Dr. Páter vértisztító teája meggyeszkéhelyek gyógyszerteráiban és drogériáiban azonnal kapható, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságra néhány napon belül beszerzi az eredeti csomagoláshoz. Minden eredeti csomagban a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. **Levelezőlap után** a tea „Csillag” gyógyszerár, Braszov, Hosszu-utca 5 sz. alatti lerakatójól rendelhető. — Nagyban lerakot „STANDARD” Drogeria, Bucuresti I.

igyekeztek az ingatlanokat tulajdonosaik birtokából elvonni, mert a 9 árverési esetben mindössze 413.277 lei behajtásáról volt szó és ezek közül is csak egyetlen százezer leien felüli összegről van szó, a többi mind alatta van a százezer leinek. A bekebelezések, végrehajtások és árverések útján beállott vagyonvesztés az ingatlanokon két hét alatt elérte a 26,235.811 lei végösszeget.

Az ingatlanok telekkönyvi lapjain csak azok a bejegyzések nem nyugtalanítók és vagyoni szaporulatot jelentők, amelyek jelzáloghitelek törlesztésére, vagy pedig ingatlanok vételére vonatkoznak. A téli hónapokban törlesztés nagyon kevés volt, vétel pedig hónapokint alig egy-kettő akadt, sőt volt olyan hónap is, amikor egyetlen ingatlanra sem akadt vevő. Április 16. és 30. között 20 törlesztés és 9 vételt vezettek be a temesvári telekkönyvben. A 20 törlési tétel végösszege 6,089.000 lei. A törlések között van két egy millió felüli összeg, egy hétszázötvenezer leies, a többi pedig mind a félmillió alól van, sőt akadt négy törlés százezer lei alatt is. A kilenc ingatlanvásárlásból kifolyólag a vevők összesen 2,950.000 leit fizettek ki. A törlések és vételék révén beállott ingatlanvagyonszaporulat összege két hét alatt 9,039.000 leit tett ki. Ha ezt levonásba hozzuk az általános ingatlanvagyonszerteségből, akkor ez a veszteség még mindig 17,196.811 lei marad. Két hét alatt bizony ijesztő összeg az, amely a temesvári telekkönyvben feltüntetett ingatlanok új teherétéle. Hogy ezt és a régi teherétéleket is, mikor sikerül majd törölni, az a mai egyre romló gazdasági viszonyok között nyílt kérdés marad. A törlések rovatában szerepel még négy tételben idegen valuta is és pedig három tételben összesen 25.000 dollár, egy tételben pedig 2500 angol font. Jelentős összegek ezek is és némileg apasztják az általános vagyonvesztéséget, amely az ingatlanokat április két utolsó hetében megerhelte.

k. e.

Szombaton este megnyílik az **ELIT kávéház és életterem kerthelyisége.** Elsőrangú román, magyar, francia konyha, kitűnő italok, figyelmes kiszolgálás. Esténként és minden vasárnap és ünnepeken délelőtt 11-1-gig zenehangverseny. Szives pártfogást kér **BLAU GYULA** Telefon: 253.

Május 10

megünneplése Temesvárott

Május tizedikét, a romániai tartományok egyesülési ünnepét, Temesvárott is méltó fénytel ünnepelik meg. Reggel huszonegy gyűlés kezdődött pedig az iskolákban méltatják a nap jelentőségét. Délután tíz órakor a gyárvárosi görög keleti katedrálisban Te Deum lesz, amelyen a hatóságok fejei jelennek meg, azonkívül ünnepélyes istentiszteletet tartanak minden vallás szempontjában a hatóságok kiküldötteinek részvételével. Az ünnepélyes istentisztelet után a Lloyd-soron az iskolák, az egyesületek és a katonaság elvonul a kormányzó és vezénylő tábornok előtt. Az ünnepélyes felvonulás után a kormányzó és a vezénylő tábornok fogadják a testületek üdvözléseit. Vasárnap este nyolc órakor zenés takaródó lesz.

Május huszonegyedikén a hősök napját ünnepelik. Reggel kilenc órakor tábori mise lesz a Dóm-téren. Istentisztelet után a hatóságok és a különböző egyesületek megbízottai a katonai temetőbe vonulnak, ahol a hősi halottak sírja előtt gyászünneplés lesz és koszorukat helyeznek el. Az ünnepség után a katonai alakulatok díszmenetben elvonulnak a kormányzó és a vezénylő tábornok előtt.

Fiatal leány

titokzatos öngyilkossági kísérlete

A háború alatt, amikor sok családnak kénytelen volt elmenekülni otthonából, sok család pedig elpusztult, számos kisgyermek maradt árván. Így jutott árvaságra Bosznia egyik községében Jelics Lyubica kilencéves, aki négy esztendőskorában 1917 elején a Bánságba hozták, hogy itt valahol jó helyen elhelyezhék. A kis Jelics Lyubicát Lazics Milán jómódú parácsi szerb gazda fogadta házába. Minthogy magának nem volt gyermeke, feleségével egyetértésben elhatározta, hogy Jelics Lyubicát a magukénak fogadják. Fől is nevelték szépen és Jelics Lyubica tizen-nyolc esztendőskor szép hajadonná serdült fel. Állandóan jókedvű volt és nevelőszülői elhatározták, hogy mielőtt arra való legény jelentkeznek, férjhez adják. Csütörtökön egész napon keresztül Jelics Lyubica rendesen végezte ház körüli teendőit és már közeledett az este, amikor hazulról eltávozott. Nevelő szülői abban a hiszemben voltak, hogy valamely ismerős leányhoz megy, mint azt máskor is megtette. Egyszerre csak egy fiú hozta a rémhírt, hogy Jelics Lyubica beleugrott a Temes folyóba. Lazics Milán kétségbeesetten szaladt a Temes irányában és éppen akkor ért oda, amikor Dosset György katolikus tanító, aki véletlenül arra járt és a fuldokló leány után vetette magát, Jelics Lyubicát kimentette a habokból. Hazaszállították nevelőszülői lakására, ahol csak éjjelután tért némileg magához. Beszélni azonban még mindig nem tudott. Temesvárról tegnap reggel orvost hívtak hozzá, aki ápolás alá vette. Lazics Milánnak fogalma sincsen róla, hogy nevelt leánya miért akarta magától elvetni az életet.

A megértés jegyében kíván működni az új megyei prefektus, aki tegnap elfoglalta hivatalát

Cioban Aurél dr. Temestoron-tálmegye újonnan kinevezett prefektusa, Bukarestből Temesvárra érkezett és első útja öccsének, Cioban Pompil dr. volt képviselőnek szolt. Az új prefektus a déli órákban megjelent a prefekturán és Dimitrescu Konstantin delegált prefektustól átvette a hivatal vezetését. Körvonalaztuk már Cioban Aurél dr. politikamentes egyéniségét, aki az Averescu-pártból kilépve teljesen a gazdasági kérdéseknek szentelte idejét. Régi, jómódú bányász családból származik és nagybirtokos. Programjáról Cioban Aurél dr., aki éveken át a megyei nagytanács elnöke volt és pártatlanságáról többször tett tanúbizonyságot, a következőket mondta:

— Nem hoztam különösebb utasi-

tásokat Bukarestből és biztosítani fogom a választások tiszta lefolyását. Nem támasztok nehézséget az ellenzék útjába, azonban ügyelek arra, hogy a választási harcban a törvénytisztelet érvényesüljön. Kisebbségi polgárainkkal szemben tanúsított álláspontom a multból eléggé ismert. Ehhez csupán annyit fűzhetek, hogy Jorga miniszterelnöknek is az az óhaja, hogy a kisebbségi polgárok ne érezzék magukat másodrendű állampolgároknak. A kormány baráti jóbort nyújt a kisebbségeknek és sorukat szívén viseli. Bánsági vagyok, ismerem a bánsági kisebbségeket és a megértés jegyében akarom prefektusi tevékenységemet folytatni. Akinek panasza van, bizalommal forduljon hozzám.

A rendőrök szemeláttára sétált el két agyafurt tolvaj a belvárosi rendőrség épületéből

A ridikülvásárlás olesó módját eszelte ki három eddig még ismeretlen fiatalember. Tegnap délelőtt Klein Béla Rezső-utcai üzlete előtt megállott három fiatalember, akik közül kettő bement az üzletbe. Az egyik magyarul, a másik románul beszélt és ez utóbbi eladta, hogy menyasszonya részére szeretne egy szép ridikült. Különböző bőrridikültöt mutatott neki és hosszas válogatás után kijelentette, hogy az egyiket, amelynek ára ezerkétszáz lei, megvásárolja. Abban a pillanatban azonban fizetés helyett a két fiatalember a ridiküllel együtt kiszaladt az üzletből és futásnak eredt. Klein Béla a két fiatalember után vetette magát és sikerült is mindkettőt elfognia. Akkor azonban a ridikül egyiküknél sem volt, mert azt valószínűleg mindjárt az üzletből való kirohanás után sikerült harmadik társuknak átadni, aki a zsákmánnyal együtt észrevétlenül eltűnt. Klein Béla a két tolvajt személyesen vitte el a belvárosi rendőrségre. Az első szobában két rendőr üldögélt. Klein a két fiatalembert ott hagyta a két rendőr mellett, maga pedig bement Perian György rendőrigazgató szobájába, ahol az esetet jelentette. Mikor Perian rendőrigazgatóval együtt visszatért az első szobába, a két fiatalembernek már hűlt helye volt. A rendőrök elmondották, hogy amikor Klein Béla bement a rendőrigazgatóhoz, a két fiatalember kijelentette, hogy egy kis dolguk van, de mindjárt visszajönnek. A két rendőr nem tudta, miről van szó és a két tolvajnak azt mondta: bine. Ezek elmentek és természetes, hogy eszük-ágában sincsen visszatérni a rendőrségre.

Diktaturáról nem lehet szó — jelentette ki teljes határozottsággal Károly király egy párisi ujságírónak

Geo London, a párisi Journal című lap munkatársa, több napja Bukarestben tartózkodik és tegnap délelőtt Károly király kihallgatáson fogadta. Az ujságíró részéről feltett kérdésekre az uralkodó teljes őszinteséggel válaszolt. Geo London először belpolitikai térére terelte a beszélgetést és a király ekkor a következő kijelentéseket tette:

— Őszintén meglepett, hogy Franciaországban mennyi idegességgel és helyenkint méltatlankodással kísérték a Romániában lefolyt politikai válságot és annak megoldását. Mondja meg franciaországi barátainak, hogy a helyzet megítélése tévedésen alapszik. Ezek a tévedések részint a helyzet nem ismeréséből és részint tudatosan fakadtak. Én soha nem színtem kijelenteni, hogy Romániában diktatu-

ráról nem lehet szó. Az alkotmányosság és a parlamentarizmus jegyében működünk eddig és ezek az alkotmányos tényezők vezérlik államéletünket a jövőben is.

Az ujságíró ezután szóba hozta Károly és Sándor királyok néhány nap előtti aldunai találkozását. Nem volt ennek a találkozásnak — mondotta az uralkodó — semmiféle politikai célja. Nem tárgyaltunk politikai kérdésekről és találkozásunk baráti jelleggel bírt. Sándor király és én régi barátok vagyunk abból az időből, mielőtt még sógori viszonyba kerültünk volna.

Ezután külpolitikai térére terelődött a szó és Károly király a következőket mondotta:

— Románia szövetségeseihez és barátaihoz minden körülmények között hű marad. Természetes azonban, hogy

azokkal az államokkal és szomszédainkkal, akikkel nincsen szövetségi kapcsolatunk, a baráti kapcsolatok kimélyítésén fáradozunk.

Az uralkodó ezután még kulturális kérdésekről beszélgetett és tökéletes tájékozottságot árult el az összes napi kérdésekben.

Prágai ügyvéd pert indított a magyar hercegprimás ellen

A budapesti törvényszék kereskedelmi osztályánál Aisner Norbert dr. prágai ügyvéd keresetet nyújtott be Serédi Jusztinián magyar hercegprimás ellen, akitől három millió cseh koronát követel. Keresetében előadja, hogy 1923 novemberétől 1927 augusztusáig néhai Csernoch János hercegek megbízásából tárgyalásokat folytatott a csehszlovák kormánnyal az esztergomi érsekségnek a csehszlovák területen levő ingatlan és ingó vagyonának biztosítása, illetve megmentése érdekében. Tiszteletdíjat a megmentett vagyon husz százalékat ígérték neki. Részben már eredményt is elért, azonban a tárgyalásokat nem folytathatta, mert a prágai ügyvédek a peres ügyből kifolyólag feljelentették, mire letratóztatták, később ártatlanságának kiderülése után szabadon bocsátották. A magyar hercegprimási udvartól utasították, hogy a prágai kormánnyal a tárgyalásokat ne folytassa, mire ő a megállapított honoráriumot kérte. Mindössze csekély összeget küldtek ki és többszöri sürgetésének ellenére sem akartak neki több pénzt adni, mire most aztán beadta keresetét.

Elmulatta

apja pénzét és azután a vonat elé ugrott

Szabadkán egy tizennyolc esztendőskorú gimnazista borzalmasan fizetett könnyelmű lépéséért. Szti-pics Jeromos, a szabadkai törvényszék irodaigazgatója, a fiának, Sztipics Gusztáv tizenöves nyolcadik osztályú gimnazistának ezernégyszáz dinárt adott át, hogy azzal üzleti számlát egyenlítsen ki. Aznap éppen futballmeccs volt Szabadkán és a fiatal Sztipics, aki szenvedélyes futballista volt, kiment a sportpályára, ahol végignézte a mérkőzést és igen boldog volt, hogy kedvenc egyesülete győzött. Mikor visszatért a városba, ki akarta fizetni a számlát, amelyre apjától pénzt kapott, azonban az üzlet már zárva volt. Akkor azt gondolta, hogy a győzelem öröme izszik egy pohár bort az egyik koresztü és azelőtt, sohasem koreszmázó gimnazista nem tudott ellentállani a bornak, a vig társaságnak és a női tamburásoknak. Reggelig mulatott és az egész számlát ő fizette ki. Erre bizony ráment néhány száz dinár és reggel a fiu nem mert hazamenni. Egész nap csavargott, délután megegyeszer kiment a futballpályára, aztán ismét sétált késő éjjelig. Éjjeltájban kiment a vasuti pályatestre és amikor a belgrádi gyorsvonat közeledett, eléje vetette magát. Nemsokára vértől borítva találtak rá a diákra, akinek mindkét lábát levágta a vonat.

ABBZIA
HOTEL REGINA STEFANIE

Szép tavasz az Adrián
Vámmentes zóna — Leszállított árak
150 szoba és lakosztály. Fürdő és házi zenekar
Golf — Májusától fürdőszézon
Tulajdonos: KUNZ E. Ugyanezen vezetés alatt
PALACE-HOTEL

Déli Hírnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 660, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bányai Nyomda R.-T.
nyomása.

LENGYEL MENYHÉRT:

A boldog város

Lengyel Menyhért elindult Newyorkból Hollywoodba filmszenáriumot írni, s mire visszaérkezett — el kell hinni neki, oly megrázó őszinteséggel mondja, — más ember lett belőle. Más lett a világlátása, a dolgok való felfogása. — más színben tünt fel előtte az egész élet, minden lehetőségével s az érzelmek szivárványos tündöklésével, — iránytűt kapott az élethez, s nagy bizalmat, hogy mindent érdemes végigélni, végigcsinálni, mert nem elérhetetlen ábránd többé az ember boldogsága a földön.

Ezt a nagy változást, írja Lengyel Menyhért most megjelent regényében — annak köszönheti, hogy nem jutott el Hollywoodba, hanem valahol az út közepén, esábitva az arizonai tavasztól, kiszállt s egy új emberi közösségbe jutott, melynek ő, a „Boldog város” nevet adta. Ahogy ezt a misztikus utazását leírja, az iskolapéldája annak, mint lehet a reális talajt szinte észrevétlenül elhagyva felszállani a fantázia birodalmába. Mint ahogy a repülőgépet elvált a földtől s felemelkedik a levegőbe. S ahogy az ember meghódította a levegőt és bevezette a maga számára, Lengyel Menyhért úgy rendezte be, nem a jövő, hanem a ma társadalma számára a „Boldog város”-t. Nincs olyan kínzó kérdése az életnek, igazságtalansága a társadalomnak, eldítélete az emberiségnek, ami itt fel nem oldódna észszerű megállapításokban, s e megállapítások oly egyszerűek, világosak és meggyőzők, hogy az embernek kedve volna felkiáltani: „De hisz, mindez máról-holnapra megvalósítható — kezdjük el azonnal minden országban a boldog város megépítését.”

A világhírű színműíró első regényének azonban csak kerete ez a társadalmi utópia, a regény maga szerelmi történet. Az érzelmek iskolájának új fejezeteit kapjuk itt, megrázó erejű önvalomásokat s a boldog város egy felejthetetlenül szépen rajzolt nőalakjának szerelmi történetét. Noha az író felfogása a szerelmi dolgokban teljesen modern, sőt ellentéte mindannak,

ami annyi gátlást és szerencsétlenséget okoz egy elavult szerelmi morálban, — az újabb regényirodalomnak kevés ilyen tisztult, nőies és finom alakja van, mint a Boldog város hősnője.

A legvéresebb satírától a legérzelmesebb és legköltoőbb líráig az

írásművészet egész skáláját lejárta szerző ebben a reprezentatív könyvében, melyet büszkén vallhat művészeté legszébb, legértékesebb alkotásának. A csinos kiállítású kötet az Athenaeum kiadásában jelent meg. Kapható minden könyvereskedésben.

A békerevizió elmaradása akadályozza meg Európa boldogulását — hangoztatják a magyar parlamentben

A magyar képviselőház tegnap ülésén a külügyi tárca költségvetését tárgyalták. Ennek keretében felszólalt Korniss Gyula kultuszminiszteri államtitkár és hangsúlyozta az orosz szovjet propagandája elleni védekezésnek a szükségességét. Ennek egyedüli célra vezető útja az volna, ha Szovjet-országgal szemben az egész világ összefogna és világligát alkotna a szovjettel szemben.

Wolff Károly az igazságtalan békeszerződések ellen beszél és a magyar külpolitikának legfőbb célja legyen ezek ellen küzdeni.

Pakots József sürgeti a leszerelést és rámutat arra, hogy Csehszlovákia e téren kétszínű játékot folytat. Egyrészt sürgeti a leszerelést, másrészt azonban nemcsak maga fegyverkezik erősen, hanem sok fegyvert szállít Romániának, Jugoszláviának és Lengyelországnak. Azután az utóállamokban élő magyar kisebbség sor-

sát teszi szavá. A magyar kisebbségek nem kapják meg az őket megillető jogokat. Szükségesnek tartja, hogy a magyar külügyminiszter az erre való panaszoknak külföldi tárgyalásain kifejezést is adjon.

Láng Boldizsár sürgette a békereviziót. A revízió elmaradása akadályozza meg Európa boldogulását.

Lukács György cáfolja a revízióellenes államoknak azt az álláspontját, hogy a békerevizió háborus veszedelmet jelent. A háborus veszedelmet éppen a békerevizió elmaradása jelenti.

Peyer Károly szükségesnek tartaná, hogy a békerevizió érdekében az érdekelt államok közös mozgalmat indítsanak és ennek Németország álljon az élére és pedig nemcsak azért, mert a békeszerződések Németországot is igazságtalanul sújtották, hanem mert tekintélyével a mozgalomnak kellő súlyt adhat.

A KRASSÓMEGYEI TANÁCSOT FELOSZLÁTTAK. Legújabb bukaresti rendelkezés szerint Krassó megye nagytanácsát feloszlatták és a megye ügyeinek vezetését kilenc tagú ideiglenes bizottságra ruházták át, amelynek elnöke Novacovici dr. ügyvéd lett.

— Érdekes jelölés. Becskey Dezsőt, a temesvári kávé és vendéglős pártársulat titkárát, a besszarábiai Soroca-megyében jelölték a vendéglői érdektestületek a kormány listáján.

Tenniszruha és koszu-
mum anyagok nagy
választékban.

„LOUVRE” divatáruház

— Halálozás. Sulyos csapás érte Hönich Sámuel ismert temesvári polgárt. Felesége, született Klein Adél hosszas szenvedés után hatvannyolc éves korában meghalt. A haláleset tragikumát növeli az a körülmény, hogy a házastársak közvetlenül az aranylakodalom előtt állottak. Az elhunytat férjén kívül gyermekei, Károly, Los-Angeles, Sándor, Öbece, Weidmann Frida, azonkívül testvérei Klein Gyula, Wachtel Berta, özvegy Lamberger Gyuláné, özvegy Arday Irma, Sternheim Hermína, sógorai és kiterjedt rokonság gyászolja. Vasárnap, május tizedikén délután három órakor temetik a gyárvárosi Andrássy-ut 21. számú gyászszobából.

* Dr. Ternér József ügyvéd irodáját Belváros, Jenőherceg-utca 5. szám alá helyezte át. Telefon 1-33.

— A magyarság bihari jelöltjei. Azokban a vármegyékben, amelyekben a Magyar Párt jelölteket állít, már megkezdődött a listák összeállítása. Elsőnek a bihari magyarság készítette el jelöltjeinek listáját. Biharban az ottani kilenc kamarai képviselői állásra a magyarság a következőket jelölte: 1. Hegedüs Nándor eddigi képviselő. 2. Soós István dr. ügyvéd. 3. Schriffert Béla kanonok. 4. Tunyogh Lajos tenkei bankigazgató. 5. Kocsis Béla édesdi gyógyszerész. 6. Szabó Zoltán székelyhidri református lelkész. 7. Wallner Győző fugyivásárhelyi katolikus plébános. 8. K. Balogh Ferenc nagyszalontai földbirtokos és 10. Toperczer Tibor szalárdi földbirtokos. A szenátorjelölések a következők: 1. Thury Kálmán dr. 2. Markovics Manó dr. 3. Szabó Károly. 4. Kemény Béla mérnök.

ROLLÓgradlik
SINGER Gyár. Fő u. Tel. 13 25

* Dr. Stefanovics Milivoj kerületi orvos rendelőjét II. ker., Str. Abrud 7. szám alá (volt dr. Georgevici-villába) helyezte át. Rendel. d. u. félhárom órától 4 óráig. Telefon: 2-93.

— Meglopott koresmáros. Löwenfeld József, Fröbl-utca 11. szám alatti koresmáros feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak vendéglőjébe, ahonnan tizenhat liter likőrt és 400 lei készpénzt elvittek. A koresmáros kára 3500 lei. A rendőrség megindította a nyomozást.

Divatos és izéles
Nőikalapok
legelőnyösebben
Daniel N. C. cégnél
III, József-tér 12
Szindkátustagok bevásárlási helye

Takács József
uriszabó
Budapest
IV., Városház-u. 16.

Ha szép akar lenni,
használgon KULKA-féle
Illiom-tejkrémet, Illiom-
tejszappant, Illiompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA FAMIL városi
gyógyszertárban, a „Fekete Sas-
hoz” Belváros, Szent György-tér

Zongorázik?
Hegedül?
Van gramofonja

Kottát, hangszert, lemezt addig né-
vasároljon, amíg az új magyar zene-
műkereskedés árjegyzékét nem látta!
Araink minden más cég árainál ol-
csóbbak! Kedvezményeink meglepőek!
Kérje azonnal magyar árjegyzékün-
ket! Cím: Scala, Bucuresti, Cas. Post.
101.

Halló! Hova siet?! Halló!
Szenetra György, Erzsébetváros,
DÓZSA-UTCA 29. szám alatt levő ven-
dégelőjébe (villamosmegállónál), ahol
szombaton, május kilencedikén ingyen-
cek számára
DISZNÓTÓRT
rendeznek. Használja ki ezt az alkalmat
és vegyen részt a disznótóron. A kö-
zönséget kiváló konyha, kiltűnő csapolt
Dreher sör várja. Azonkívül tekepálya
áll a közönség rendelkezésére és Kovács
Pista vezetése alatt álló strammel-
zene minden szombat és vasárnap
szórakoztatja a közönséget és kellemes
estét biztosít a vendégek számára
Kiltűnő házikoszt kapható!
A közönség támogatását és számos
látogatást kér
Szenetra György, vendéglős.

Legszebb a tavasz
a pesti korzón... Az itt lévő
BRISTOL SZÁLLODA
új rendszere a közönség
tetszését megnyerte.
Napi 12 P.-től kaphat
a szoba fekvésétől függőleg
lakást
és
elsőrendű teljes
ellátást.
Jöjjön, próbálja meg és mindig
csak hozzánk fog szállni.
Bristol Szálloda
Budapest — Dunakorzó

230

lei 1 m²
elsőrangú

PARKETT 130

TOLGY

TELIESEN SZARAZ

KRAUSER-nál
TIMISOARA IV. TELEFON 18-46
lei 1 m² elsőrangú **BÜKK**

Vasárnap dönt a Magyar Párt a bánsági jelölések ügyében

Tegnap este órákon keresztül tartó tanácskozásban foglalkozott a bánsági Magyar Párt elnöki tanácsa a küszöbön álló választások kérdésével és egyben a jelölések ügyével is. Elhatározott dolog, hogy mint az egész országban, természetesen a Bánságban is a Magyar Párt önálló listával vesz részt a választási küzdelemben. Végleges döntés a jelölések ügyében a tegnapi este ülésen nem történt, mert tárgyalások folynak még egyes kisebbségi csoportokkal, amelyek ré-

széről közeledési hajlandóság mutatkozott. Ezek a tárgyalások a mai nap folyamán befejeződnek úgy, hogy a Magyar Pártnak a vasárnap délben tartandó elnöki tanácsülésen lesz módjában végleg megemlíteni a jelöléseket. Valószínű, hogy a listavezető vagy Jakabffy Elemér dr., vagy Ambrózy Andor báró lesz. Ebben a tekintetben a döntés a Kolozsvárott e hó 14-én tartandó központi intézőbizottsági ülésen fog megtörténni.

CSEH BANKJEGY CSEH SZÖVEG NÉLKÜL. Csehszlovákiában most jelentek meg az új ötven koronás bankjegyek. Mindenki megdöbbenésére a bankjegyekről hiányzik a cseh szövegű felirat, holott a német, magyar és tót szöveg rajta van. A cseh lapok ezért támadják Moucha rajzolókat, aki a bankjegyeket tervezte és aki ismeri szabadkőműves. A szeméret vetik, hogy a bankjegyekre rárajzolt különböző szabadkőműves jelvényeket, de a cseh feliratot elfelejtette ráírni. A lapok csodálatos könnyelműségnek tartják, hogy a rajzok felülvizsgálását olyan felületesen végezték, hogy a cseh szöveg hiányát nem vették észre.

Román-német gazdasági tárgyalás. A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak és azon főleg a román-német gazdasági tárgyalások megszakadásának okairól tanácskoztak. Politikai kérdéseket a minisztertanács nem tárgyalta.

Nagy választék
nyári
ruhaanyagokban

"LOUVRE" divatruház

A csatározó vendég május hótól kezdve H a v a s Mihály, az egész Bánságban előnyösen ismert vendéglős tulajdonába ment át, akinek évtizedes szakismerete garancia, hogy Temesvárnak ez a valamikor kedvelt helyisége ismét eléri régi színvonalát. A kerthelyiséget egész újonnan átalakították és két fedett versenyekre is alkalmas tekepálya áll rendelkezésre. Konyhája kitűnő. Orosz abroncs és menürendszer. Kiváló szilasi borok. Temesvári sörkülönlegességek. Hideg és meleg ételek állandóan kaphatók. A legkényesebb igényeket is kielégíti. Szombaton, vasárnap este kertmegnyitás, melyhez a TAC-jazz közkezdvelt zenekara szolgáltatja a zenét.

Titokzatos gyilkosság az országúton. A Resica-kölniki országúton rejtélyes gyilkosság történt, melynek áldozata C a l d a r a s János kölniki sertéskereskedő. A vértócsában fetrengő emberre P á s z t i István resicai munkás akadt, aki értesítette a resicai hatóságokat, mire azok azonban kiérkeztek a helyszínre, Caldaras már kiszenvedett. A tragikus véget ért ember halála előtt még magához tért és csak annyit mondott, hogy büne miatt kellett meglakolnia. A nyomozó hatóságok szerint rablógyilkosság történt, de nincs kizárva az sem, hogy Caldaras bosszúból gyilkolták meg.

* A DÉLI HÍRLAP BUDAPESTEN
Mindenkor olvasható a dunaparti Bris-
401 szálloda hallgatóiban.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: Kissé hűvösödő, esőre hajló időjárás várható, keleten esetleg zivatarokkal, holnapra némi javulással.

— **Uj tanfelügyelő.** A közoktatásügyi miniszterium Ciobanu Lajos temesvári tanítót Temesortóntálmegye tanfelügyelőjének nevezte ki.

— **Házasság.** Frakas Ferenc resicai gyógyszerész és B i h a r i Piroška dr. resicai orvosnő házasságot kötöttek. Házassági tanuk Lipovan János nyugalmazott főszolgabíró és Izrael Benjámin resicai gyógyszerész voltak.

Mosódelain, Karton és a híres
Dobraloo nyári mosók a legnagyobb
választékban

a Népáruházban
csakis Belv., Corvin Mátyás-utca 4.

— **Harc a patkányok ellen.** Temesvárott az utóbbi években veszedelmes mértékben elszaporodtak a patkányok. A város vezetősége is foglalkozott a kötelező patkányirtással és az erre vonatkozó szabályrendelet elkészült. A patkányirtásra hét ajánlat érkezett a városhoz és azok közül a legmegfelelőbbet fogják választani.

— **A radnai férfizarandoklat vasárnapon, május 10-én reggel 5 órakor különvonattal, tehát a rendes lippai személyvonat előtt, indul a józsefvárosi állomásról a kegyhelyre. A gyárvárosi állomásnál 3 percre, Gyarmata, Bruckena, Remetea-germana, Sarlota, Alios, Guttenbrunn, Neudorf és Lippa állomásain pedig 2–2 percre áll meg a vonat. Radnára reggel 8 óra előtt fut be a vonat, amelyre még szombat délig elővételben, a vonat indulása előtt pedig még a józsefvárosi és gyárvárosi állomásokon a rendezőknél lehet jegyeket váltani. Rendes C. F. R. menetjegyek erre a vonatra nem érvényesek.**

— **Stein János dr. és társainak fogsága.** A törvényszék tudvalevőleg Stein János dr., Deutsch Zsuzsanna, U k r o p e c z Matild, Klein Julianna és H i r s c h Sándor ellen hozott letartóztatási végzését hatálytalanította és mindannyiuk szabadlábra helyezését rendelte el. A határozatot B u z o i a n u ügyész megfélebbezte és ennek következtében továbbra is fogva maradtak. Az ügyészek tegnap irásban is elkészítette felelősségét és a törvényszék határozatának megváltoztatását kéri. A felelősség az ügyészség a táblai vádtaanáshoz terjeszti, amely előreláthatólag csak a jövő héten csütörtökön dönt. Addig Stein János és társai fogságban maradnak.

Miért
eszik a strucc
madárköveket is?

Mert ezáltal emésztését segíti elő. Az emberi gyomornak is gyakran van segítségére szüksége, hogy az ételeket helyesen emésztthesse meg. UNDERBERG több mint 80 év óta igen hatásos háziszernek bizonyult átvágytalanság, gyomorbántalmak és emésztési zavarok esetén

Underberg

egy háznál se hiányozzék.

TÁNCMULATSÁGON MEGÖLT KOMMUNISTÁK. A berlini törvényszék tegnap kezdte meg három hitleristának a perét, akik egy táncmulatságon megölték három kommunistát. A tárgyalásra tanuként megidézték Hitler Adolfot is, akinek megjelentésekor a hallgatóság közül többen éljeneztek. Az elnök erre rácsapott az asztalra és csendet kért. Hitler tanvallomásaiban kizártnak tartja a három vádlott részéről az előreváló megdöbbenést. Megengedi, hogy egyik másik embere néha átlépi a támadás és önvédelem határát, azonban nem esodálkodik, mert a kommunisták minden alkalommal beléjük kötnék.

* Radulescu Viktor dr. ügyvéd irodáját Belváros, Jenőherceg-utca 18. szám alá, első emelet, helyezte át.

* **Húsz százalék kedvezmény jár a Déli Hírnap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját vagy kronométerét Földessy Kálmán Dózsa utca 43 (bemenet a Jósika-utca) kronométerkészítőnél megjavíttatja.** Földessy nevét a határokon túl is legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikertelen vele megállapodást létesítenünk, hogy aki Déli Hírnap szelvényével nála jelenkezik, az a megállapított árból húszszázalék kedvezményben részesül. Ugyan szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőknek és olvasóinknak a Déli Hírnap kiadóhivatalában. Minden egyetemes javításához külön utalvány adunk, amelyek a javítási árak megállapítása után azonnal átadandók.

Légi vonal Danzigtól Szalonikiig. Varsói jelentés szerint a lengyel kormány a román, a bolgár és a görög kormányokkal való megegyezés alapján a Danzig-Varsói légi vonalat Bukaresten és Szófián keresztül Szalonikiig hosszabbította meg. Szakértők ennek az új légi vonalnak nagy politikai és gazdasági jelentőséget tulajdonítanak. A Danzigból induló repülőgépek Varsóban, Bukarestben és Szófiában is leszállanak. A légi vonal megkönnyíti és meggyorsítja az utazást. Ma például Bukaresttől Szalonikiig vonaton három napig tart az út, a jövőben erre négy óra lesz majd elegendő.

* **Dr. Corcan János fül-, orr- és gége specialista magánrendeléseit** Bld. Carol No. 5 alá (a Máriával szemben) helyezte át. Telefon 9-16. Rendel 12-1 és 4-5 délután.

* **Mindennemű szerszámok, épület- és bútortervek, vas- és rézbútorok** mélyen leszállított áron kaphatók. Scherter Ottó vaskereskedése, Temesvár-Belváros.

Mozi

Mozi mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Marokkó. (Beszélő film.)

Eszébtvárosi Doina mozi: A vörös kémnő.

Forum mozi: Boszporuszi éjszakák. (Beszélő film.)

Gyárvárosi Apolló mozi: A régi dal. (Beszélő film.)

Mehalai mozi: A vénkisasszony titka.

Tartalékos tisztek jelentkezése. A temesvári hadkiegészítő parancsnokság a tartalékos tisztek jelentkezési határidejét május 31-ig meghosszabbította. Mindazon tartalékos tisztek, akik katonai könyvecskéjüket még nem láttamoztatták, az újabb határidő leteltéig jelentkezhetnek. Azok a tartalékos tisztek, akik a felszólításnak nem tesznek eleget, hadbírószám alá kerülnek. A tartalékos tiszt-orvosok, állatorvosok és gyógyszerészek, ha nem kapták még meg katonai könyvüket, anélkül is jelentkezhetnek.

Mérgezik a főváros kenyereit. A bukaresti városi főorvosi hivatal megállapítása szerint a főváros kenyereit hamisítják, amennyiben a lisztbe őrölt követ és más ártalmas anyagot kevernek bele. A gyáros kenyereit megvizsgálja a földművelésügyi minisztérium laboratóriuma és amennyiben a hamisítást a vegyvizsgálat kimutatja, számos pék ellen büntető eljárást indítanak.

Nem minden cipőpaszta „Pyram-paszta”

Két község közelharc. Balti megyében Balga és Bazdana községek lakossága egy vitás legelőrészt között tegnap véres csatát vívott. Miután a legelő fölött nem tudtak egymással megegyezni, kapákkal és kaszákkal vonultak egymás ellen. A harcnak két halottja és számos sebesültje van, de a csatát az egyik fél teljes vereségeig nem lehetett folytatni, mert a kivonuló csendőrség szétzavarta a verkedőket. Több egyént letartóztattak.

Irodaáthelyezés. Várnay Elemér dr. ügyvédi irodáját Löffler B. palotába, III. emelet (Lift) helyezte át. Telefon 95.

Az autonóm intézmények feloszlátása. A Curenutul értesülése szerint a kormány törvényjavaslatot készít, amely az autonóm intézmények feloszlátására vonatkozik. Az autonóm intézmények teendőit az illetékes minisztériumok fogják végezni. Az ügykezelés így egyszerűbb lesz és ezenkívül évente sok millió leies megtakarítás is lesz elérhető.

A pékmester családi drámája. Galacon néhány esztendő előtt szerelmi házasságot kötött a feleségével Berkovici pékmester. A házastársak azonban a szerelem mellett sem találták meg a kölcsönös egyetértést a házasságban. Gyakori volt közöttük a civódás és ez az asszonyban végre is azt a gondolatot érlelte meg, hogy elválik a férjétől. Berkovici azonban semmi körülmények között nem akart ebbe beleegyezni, mert a civakodások ellenére is szerette még a feleségét. Az asszony tanácsot kért a rabbitól, aki tegnap Berkovici péket magához hívatta és a lelkére beszélt, hogy egyezzen bele a válásba. Berkovici úgy tett, mintha a rabbi szavai meggyőzték volna és hazament. Otthon revolvert rántott és négy lövéssel agyonlőtte a feleségét, majd a Duna felé szaladt, hogy magát a vízbe ölje. Elfogták és a rendőrségre vitték, ahol elmondta, hogy tettét azért követte el, mert nem tudta elviselni a válás gondolatát.

Feneketlen nyomorban él az orosz munkás és halálos kínok között gyötrődnek a deportáltak százezrei

Néhány héttel ezelőtt Párisba érkezett egy szovjet-mérnök, aki hosszabb ideig állott a szovjet szolgálatában, azonban a GPU fekete listájára került és elmenekült Oroszországból. A menekült mérnök érdekesen számolt be oroszországi tapasztalatairól.

A mérnök a külügyi népbiztonság leningrádi osztályán dolgozott, majd mint mérnök a munkaügyi és védelmi népbiztonság különleges megbízatásait hajtotta végre. Szakértői munkát végzett és így alkalma volt alaposan megismerkedni a bolsevista gazdasági rendszerrel és az országban uralkodó viszonyokról. Az elmúlt évben éppen szolgálati útjáról tért vissza Moszkvába, amikor figyelmeztették, hogy neve a GPU listájára került. A mérnök feleségével együtt azonnal Leningrádba utazott és alkalmas pillanatban átszökött a határon. A szerencsésen megmenekült mérnök mindenekelőtt a Szolovki-szigetéről beszélt, ahol a kényszermunkára ítélt deportáltak koncentrációs tábora van. Ezidő szerint 300-400 ezer szerencsétlen lehet ebben a pokolban. Lakás és élelmiszeri viszonyiak olyan elviselhetetlenek, a bánásmód oly durva és kiélemlen, hogy ezek az emberek valóban megváltás gyanánt üdvözlölik a halált. Ami az ötéves gazdasági terv sikerét illeti, erről a mérnök, mint technikai szakértő igen

szkeptikusan nyilatkozott. Az ipar-telepek felépítésénél egészen tervtelenül járnak el. Ezen a szakemberek sem tudnak változtatni, mert bírálatukkal a szabotázs gyanúját terelnék magukra és ezért inkább hallgatnak. Ezenkívül mindenütt hiány mutatkozik a képzett munkásokban és a szükséges pénzeszközökben.

A munkások feneketlen nyomorban él és egyáltalán nem érdeklődik munkája iránt. A lakosság nyolevann százaléka bensőleg ellenséges indulattal viseltetik az ötéves tervvel szemben. Sztalin azonban tudja, hogy kormányzata a kényszer-iparosítás sikerével áll, vagy bukik.

A mérnök végül kijelentette, hogy a Szovjetországban folyó bolsevistaellenes harc érdekes módon nem magának a tanácsrendszernek, hanem kizárólag a kommunista diktatúrának megbuktatására folyik. Magát a tanácsrendszert megszokták és különösen a felnövő fiatalok híve ennek a közgazgatási formának. Arról a kérdésről, hogy monarchia, vagy köztársaság legyen-e Oroszország a bolsevista iga lerázása után, arról nem gondolkoznak. Amennyire a jelenlegi viszonyok között népakatról egyáltalán szó lehet, úgy az csak a kommunista kényuralom ellen irányul.

Már csak három fogoly van. A feketeszesz-ügyben tudvalevőleg a tábla Grünér Miksát százezer lei, Batea Viktor szeszellenőrt pedig ötvenezer lei kaució ellenében szabadlábra helyezte. Grünér és Batea hozzátartozói az óvadékat tegnap letétbe helyezték és délben mindketten elhagyták az ügyészségi fogházat. Tegnap volt két hónapja, hogy a vizsgálóbíró Cismarescu Marin és Friedmann Béla ellen a letartóztatást elrendelte és Jonascu vizsgálóbíró, a vizsgálat érdekében mindkettő további fogvatartását kérte. A törvényszék Gabriel dr.-tanácsa tárgyalta tegnap az ügyet. A törvényszék

Cismarescu és Friedmann ellen a vizsgálati fogságot újabb harminc napra elrendelte. Lothary szeszellenőrrel együtt most már csak hárman vannak a feketeszesz-ügyből kifolyólag letartóztatásban.

Phönix életbiztosítótársaság temesvári vezérigazgatója irodáját Boulevard Reg. Ferdinand II. (Széchenyház) helyezte át.

Eltűnt a felesége. Rodin János Klopódia községbeli lakos bejelentette a csendőrségnek, hogy felesége, Rodin Anna eltűnt. Az asszony néhány nap előtt reggel eltávozott és azóta nem tért többet vissza. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

Rádió

Rádiótulajdonosok figyelmébe. A gyárvárosi rendőrség felszólítja a kerületébe tartozó rádiótulajdonosokat, hogy május 11-től, hétfőtől kezdve összes irataikkal együtt a gyárvárosi rendőrkormányzati irodájukhoz jelentkezzenek.

Műsor:

Szombat. (Május 9.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 5 óra: A rádiózenekar hangversenye. 6 óra 15: Szórakoztatózene. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: Operaelőadás. Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A gramofonzene folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Az Egyetemi Énekkarok kvartettjének hangversenye. 4 óra: Novellák. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 6 óra 40: Előadás. 7 óra 50: Magyar dal-est. 8 óra 50: Az első honvédegyalozzad zenekarának hangversenye, majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Déli hangverseny. 4 óra 20: Zenekari hangverseny. 7.30: Gramofonzene. 7.50: Zenés népszínmű előadása. 11 óra 5: Hangverseny. Belgrád. 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 35: Déli hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 4 óra 50: Zongorahangverseny. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Nemzeti dalok. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra: Gramofonzene. Breslau. 6 óra 20: Gramofonzene. 7 óra 30: Szórakoztatózene. 10 óra 40: Táncczene. Kattowitz. 10 óra 15: Chopin-hangverseny. 11 óra: Táncczene. Langenberg. 8 óra: Kedélyes est. 11 óra 30: Táncczene. Leipzig. 7 óra 30: Könnyű zene. 8 óra: Tánccok és dalok. 10 óra 30: Táncczene. Milanó. 4 óra 45: Kávéházi zene. 7 óra 5: Tarka hangverseny. 10 óra: Esti hangverseny. 11 óra: Kávéházi zene. Prága. 6 óra 30: Karének. 8 óra: Esti hangverseny. Róma. 5 óra: Zenekari hangverseny. Strassburg. 7 óra: Szórakoztatózene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Operaelőadás. 10 óra 30: Gramofonzene. Stockholm. 7 óra 30: Szórakoztatózene. 9 óra 40: Régi táncczene. 10 óra 30: Modern táncczene. Toulouse. 7 óra: Táncczene. 8 óra 15: Operarészletek. 9 óra: Dalok. 10 óra: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Gramofonzene. 11 óra 45: Szimfonikus hangverseny. Varsó. 8 óra 30: Énekhangverseny. 9 óra: Könnyű zene. 10 óra 15: Chopin-hangverseny. 11 óra: Táncczene.

Vasárnap. (Május 10.) Bukarest. 11 óra 45: Egyházi ének. 12 óra: Zenekari hangverseny. 1 óra: Gramofonzene. 5 óra: Román és könnyű zene. 6 óra 30: Esti hangverseny. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: Egyházi és népdalok. 10 óra 15: Román zene. Budapest. 10 óra: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázási templomból. 11 óra 15: Evangélikus istentisztelet, majd zenekari hangverseny Jakab Irén és Kovács Dezső közreműködésével. 2 óra: Gramofonzene. 4 óra: Rádió szabadegyetem. 5 óra 10: Anyák napja László Imre (ének), Hannover György (hegedű) és Révai Agnes (próza), valamint Rácz Béla és cigányzenekarának közreműködésével. 6 óra 10: Dankó Pista dalszerző emlékünnepe. Moricz Pál és Kurina Simi cigányzenekarának közreműködésével. 7 óra 30: A Cigánybáró daljáték előadása.

Május 4-től 25-ig

ötven százalékos utazási kedvezménnyel utazhat BUDAPESTRE a nemzetközi vásárra

utólagos vizum

EGYHARMAD ÁRON és azt a vásár területén lehet megváltani

Vásárigazolvány a Déli Hírlapnál

Díjmentesen kap mindenki egy kedvezményfüzetet, amelynek szelvényei

lényeges árengedményt biztosítanak a színházakban, kabarekban, cirkuszban, állatkertben, egyes szanatóriumokban, a gyógyfürdőkben és számos szórakozóhely látogatásánál.

Vásárigazolvány ára a Déli Hírlapnál 120 lei, utánvétellel 137 lei

Színház

A kolozsvári opera jövő szombaton kezdi meg néhány napos temesvári vendéjátékát

A kolozsvári román opera jövő szombaton, május 16-án kezdi meg néhány napos temesvári vendéjátékát. Az első napon Offenbach ötfelvonásos operája, Hoffmann meséi kerül színpadra, Aca de Barbu, Tiron Silvia, Dobranskaia, Andreescu tenorista, Huhulescu, Iarotzky, Georgescu és Mihalescuval a főszerepekben. A zenekart Bobescu karmester vezényli, rendező C. Pavel, karvezető H. Klee, a balett pedig Morawsky balettmesterrel az élén működik közre. A szemképrázató díszleteket Widmann festőművész tervezte. Vasárnap este Verdi Rigolettója van műsoron. A cimperepet Sochulski, Gildát Olga Bercescu

éneklí, aki a legutóbb megtartott európai „Legszébb hang“-versenyen az első díjat kapta. A herceg szerepét Spataru tenorista éneklí.

Az opera az idén is 160 személlyel jön Temesvárra. A zenekarban 42 személy van, a kórust 50 kardalos alkotja, a balettkar pedig 35 személyt számlál. Az opera díszlet-, jelmez- és kelléktára hat hatalmas vagon. A helyárák igen mérsékelték, amennyiben a tavalyi 280 leiel szemben a legdrágább jegy csak 190 lei, a legolcsóbb pedig 30 lei. A színházi pénztár a két előadásra már árulja a jegyeket naponta délelőtt 10—1 és délután 4—6-ig. Telefon 102.

Beöthy László meghalt. A magyar színházi világnak markáns egyénisége dőlt ki az élok sorából. Beöthy László csütörtökön éjszaka feltizenkettőkor a budapesti Fészek-klubban váratlanul meghalt. Az ötvennyolc éves Beöthy egy nagyobb társasággal vacsorázott a Fészekben, majd Jób Dániel színigazgatóval az egyik szobában kettesben játszott. Játék közben a feje hirtelen az asztalra hanyatlott és Beöthy László a következő pillanatban halott volt. Halálát agyvérzés okozta. Mint a nagy Beöthy Zsolt és Rákosi Szidi fia örökölte az irodalom és a színház szeretetét. Már alig harminc éves korában igazgatója volt a budapesti Nemzeti Színháznak, majd megalapította a Király Színházat, később az Unió színházi részvénytársaságnak volt a vezérigazgatója.

Szombaton este félkilenc órákor a szezon lehangulatossabb darabja, a Halványsárga róza operett kerül előadásra. Ebben a slágerdarabban fel-

lép a Temesvárott már előnyösen ismert Bizza Laci táncos naturburs is, akit a társulattól megvált Felhő Ervin helyébe szerződttetett az igazgató-ság.

Vasárnap két bucsuelőadást tart a színház. Délután a nagy sikert aratott Ballerina operett kerül színpadra, míg este Farkas Imre híres operettjével, a Gyurkovics fiukkal bucsuzik a magyar színház.

Kardos Magda, áll. kép. okleveles zongoratanárnő május hó 11-én, hétfőn este 9 órákor rendezti az ipari szindikátus termében (Jenőherceg-utca 20.) gyermekesorportjának és akadémista növendékeinek zongorahangversenyét.

Heti műsor:

Szombat este félkilenc órákor: Halványsárga róza.

Vasárnap délután: Ballerina.

Vasárnap este félkilenc órákor: Gyurkovics fiuk.

Közgazdaság

Olasz pénzcsoport ajánlata Temesvár városának különböző köz- épületek létesítésére

Tegnap délelőtt a városházán Schmitz Ferenc dr. alpolgármester-nél megjelent Punio mérnök, a bukaresti Casa de Constructie építési vállalat igazgatója és Temesvár városának középületek létesítésére ajánlatot tett. Az építési vállalat, amely olasz pénzcsoportok érdekltségébe tartozik, hajlandó a városnak bármennyi épületet létesíteni és Punio igazgató közölte is az erre vonatkozó feltételeket. Minden épületnél annak költségelirányzatának összegéből a város a munka megkezdése előtt huszonkét százalékos előlegül lefizet, a többi tizenöt esztendő alatt egyenlő évi részletekben törleszti, a hátralékos összeg után azonban a város minimális kamatot fizet. A városnál az ajánlatot kedvezően fogadták, mivel a városnak szándékában áll több iskolaépületet, hivatali helyiséget és tisztviselői lakóházat is építeni. Nincsen kizárva az sem, hogy a

múzeum és a kulturpalota, valamint a tervezett józsefvárosi mozi építési ügyét is így lehetne megoldani. A városnál az a vélemény alakult ki, hogy amennyiben az olaszokkal meg lehet állapodni, akkor minél előbb kell az építkezésekkel megindítani a közmunkát, mivel az nagy lépés lenne a munkanélküliség enyhítésére. Schmitz Ferenc dr. alpolgármester Punio igazgatóval való tárgyalásaiba belevonta mint szakértőt Vlad Aurél mérnököt, Disela Pál pénzügyi tanácsnokot, Gredinariu Emil kulturatanácsnokot, valamint a városi mérnökség tagjait is. Amennyiben ezeken az előzetes tárgyalásokon sikerülni fog a megegyezésre elfogadható alapot teremteni, úgy a Casa de Constructie — amely hajlandó a vállalt építkezések kivételére megfelelő anyagi biztosítékot nyújtani — részletes ajánlatot fog a városnak benyújtani.

A betegsegélyzőpénztári járulékok behajtása. A kereskedelmi és iparkamara közbelépésére a temesvári betegsegélyző pénztár megváltoztatta az illetékek behajtásának módját. Eddig az illetéket a kivetési táblázat kézbesítésekor kellett fizetni és a nem fizetők ellen azonnal foglalatást rendelt el a betegsegélyző megbízottja. A jövőben az illetéket a táblázat kézbesítésétől számított nyolc napon belül kell kifizetni és csak a nyolc nap eltelté után eszközölhető a foglalás.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 308.75, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816.50, dollár 167.90, hollandi forint 67.50, dinár 2.99, francia frank 6.58, olasz lira 8.81, cseh korona 4.9850, német márka 40.05, osztrák schilling 23.66, magyar pengő 23.34, svájci frank 32.40, belgas (öt belga frank) 23.42.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Május 8.) Leszámitolóbank 81, Kereskedelmi Bank 92.5, Angol-Magyar Bank 62, Magyar Hitel 58, Pesti Hazai 153.5, Drasche 100, Csáky-Prackfalvi 10, Uríkányi 70, Rima 37.3, Salgó 30, Altalános Készén 400, Beocsini 135, Nasic 81.8, Spodium —, Szikra —, Ganz-Dannbuis 33.6, Magyar cukor 87.5, Délcukor 84.5, Egis —, Lipták 6, Nóva 25, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Nyiltér

(Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

NYILATKOZAT.

A „Reggel” című napilap sorozatos cikkeket közölt, melyekben legképtelenebb támadásokat intézi intézetünk vezérigazgatója, Szeltmann Pál ellen. Kijelentjük, hogy a cikkeiben foglalt állítások a valóságnak egyáltalán nem felelnek meg és nem egyebek, mint tendenciózus koholmányok, miért is utasítottuk Szeltmann Pál vezérigazgatót, hogy a nyilvánvaló rágalmozás miatt a cikkeket ellenjegyző Marosi Rudolf ellen a bűnvádi eljárást haladéktalanul indítsa meg.

Timisoara, 1931. május 8.

Temesvári Első Takarékpénztár

Dr. Porumb s. k.

Dr. Waltner s. k.

NYILATKOZAT.

Hivatkozással a „Reggel” című napilap folyó hó 8-iki számában „Lemondott a Temesvári Első Takarékpénztár két végrehajtóbizottsági tagja” címen megjelent cikkre, a való tényállásnak megfelelően kijelentjük, hogy a Temesvári Első Takarékpénztárnál viselt végrehajtóbizottsági tagságunkról le nem mondunk és pedig egyfelől azért, mert erre semmi okunk sem volt, másfelől pedig azért, mert lemondanunk nem is kellett, minthogy az egy évre szóló végrehajtóbizottsági tagságunk a f. é. március 29-én megtartott közgyűléssel lejárt és a közgyűlés után az intézet igazgatósága alakuló ülésében a folyó évre szokás szerint az igazgatóságunk más tagjait választotta be a végrehajtóbizottságba, mi azonban továbbra is az igazgatóság tagjai maradtunk.

Timisoara, 1931. május hó 8-án.

Kimmel Gyula s. k.

Wilhelm János s. k.

Apróhirdetések

A nyomasztó gazdasági viszonyokra való tekintettel, amikor minden lei többletkiadás számításba jön, a Déli Hírlap kiadóhivatala elhatározta, hogy az apróhirdetések díjtételeit leszállítja.

Ezentul egy szó ára két lei, vastagabb betűvel négy lei, legkisebb apróhirdetés ára husz lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepe a állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szóig tíz lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Jelleges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Alkalmazás

Biztosítótársaság
legmagasabb jutalékok, esetleg fikszum ellenében alkalmaz az agilis üzletszerzőket. Leépített tisztviselők agilitás esetén, teki téyes keresethez juthatnak. Cím a kiadóban. (1038)

Állást keres

Gyermektelen iparos
házaspár házmesteri állást keres. Ugyanott bejáró szakácsnői állást keresnek. III., Hólló-u. 41. (1245)

Kőműves
ki villanszereléshez ért házmesteri állást keres. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Cím a kiadóban. (1249)

Állás-vétel

Zongora
jó állapotban jutányos áron eladó. Cím a kiadóban. (1682)

Kerékpár
alig használt, olcsón eladó. Belváros, Erzsébet-utca 9. Házmesternél. (1233)

Legmagasabb napiáron
puha ólmot vesz-k. 50 kg tól házhöz megyek. Erős Zoltán. III. Kazinczy-utca 5. d. e. 12-től d. u. 3-ig.

Jókarban levő Ebédlő
tetszetős háló butorok, kü önféle háztartási tárgyak III ker. (Bethlen u.) Str. Remus 2, sarokház pinceraktárban naponta délután 3-7 óra között eladatnak. (1216)

Olcsón eladó
elutazás miatt Shunda hangverseny cimbalom. Megtekinthető egész nap. IV. Csillag u. 51. (1208)

Olcsón eladó
3 szobás modern családi ház, Horváth, Blaskovits-telep, Hóllósi-utca 3. (1246)

Puch motorkerékpár
250 cc. üzembépes olcsón eladó. Cím a kiadóban. (1247)

Szép családi ház
Erzsébetvárosban családi okok miatt olcsón eladó. III., Tirol-u. 95-b. ajtó 5. (1250)

AZ ŐSDIAK

Írta: KOMÁROMI JÁNOS

A DÉLI HIRLAP REGÉNYE

UTANNYOMÁS TILOS

103. folytatás

— Hogy-hogy! — nézett reá mimelt közömbösséggel Mudrony Sándor. Pedig a valóságban reszketett az örömtől.

Szabó János elmagyarázta erre, hogy vasárnapi számban és első helyen jelenni meg: egyértelmű az országos jelenséggel. Elmondta aztán, hogy a tárcanovelléért negyven korona jár, minimó kalkuló. Az összeget ne vegye föl nyomban, hogy ne legyen olyan színezete a dolognak, mintha sürgető szüksége lenne arra a negyven koronára. Ez fontos azért, mert az olyan író, aki anyagilag meg van alapozva, többre-taksálják a kiadók. Mudrony Sándor szót fogadott, sőt két napon belül újabb tárcát írt, a kolégiumi városka diákéletéből vett humoros témakörrel s ezt már postán küldte be. Egylőre egész héten át kettesben vacsoráztak, a Mudrony Sándor kontójára persze. Dehát volt miből! Ugyanakkor a gratulációk tömkelegét kellett fogadnia Mudrony Sándornak: személyesen, telefonon és levélbelileg.

Ilyen levelet írt a többi között Szikora Mihály is. Miután bevezetőül lelkesen köszöntötte komáját tárcája megjelenése alkalmából, váratlan fodulattal komolyra vált a hangja:

„Értesítek továbbá, kedves-egy komám, hogy valahogy kezd nem tetszeni nekem a Péry Piri magartartása. Görögkatolikus tanítókolégám, mármint Lehota, most már ugyszólván mindennapos vendég a házukban s egyre-másra olyan célzásokat ejt el, (egész pofátlanul!), hogy abban az esetben, ha feleségül menne hozzá egy nekitetsző lány, diplomája révén tornatanár lehetne bármelyik városban. Magyarán szólva: főzi őket s ez ellen nincs különösebb kifogása sem a leánynak, sem a mamának. (Elsősorban ez utóbbinak!) Tegnap megmutattam nekik remek fogalmazásu tárcádat, ami valóságos konsternációt keltett náluk. Mert kezdik belátni, hogy mégis hires ember lettél. S úgy veszem észre, hogy azóta a görögkatolikus tanítóval szemben ingadozó a magartartásuk. Siess hát, de lehetőleg azonnal s egyetlen gesztussal teremts tiszta helyzetet! Péry Piri ha válaszol is leveleidre, ne higgy neki föltétlenül! Ugy kapiskálom, hogy az utóbbi időben ravaszkodni kezd a kisjány.”

Röviden válaszolt. Hogy augusztus elsején egész hónapra hozzájuk indul Iharosra s azalatt az egy hónap alatt husz néptanítót s egyéb rusnyák pofát kihajít a nyeregből.

Mindazáltal gondolkozóba ejtette a levél, de nem ért rá töprengeni sokáig. Mert a következő vasárnap reggel, amikor éppen mosakodott volna, csak beesett hozzá az ajtón Szabó János, kezében újságot lobogtatva. Könnyes szemmel sugotta:

— A második tárcá...
— Mi az? — fordult hátra Mudrony Sándor, az örömtől félig megdermedve.

A legjobb barát félig önkívület-

ben motyogott:

— Lejött...

Csakugyan, a második tárcáját is közölték, ugyancsak vasárnapi számban s megint elsőhelyen. Mudrony Sándor maga elé nézett me-reven s most már hinni kezdte maga is, hogy nem ok nélkül lelkesedik érte annyit Szabó János. A legkitartóbb barát komolyan szólt:

— Nyolevan korona.

Mudrony Sándor rábólintott, hogy úgy van. Igaz, hogy az első tárcá tiszteletdíját körülbelül előre elvacsoráztatták eddig, de hátra volt még a második honorárium, egyébként is az előzmények után könnyen beszélhetett a feltűnt író. Annyit kaphatott, amennyit akart!

— Részegre-keresheted magad, — jegyezte meg tiszteletteljes hangon Szabó János.

Sokkal inkább el voltak fogódva, semhogy folytathatták volna a tárgyalást. Ugy egyeztek meg ezért, hogy másnap délután négykor kettesben indulnak el a szobánforgó lap szerkesztőségébe. Természetesen a honorárium fölvétele végett. Mudrony Sándor hozzáfűzte még, hogy délután ki szeretne nézni még a gyorsírási-lap szerkesztőjéhez, a Hűvösvölgybe. Egész esztendő-ről lenne elszámolnivalója.

Azzal kezét szoritottak.

Mert bármennyire el volt is foglalva a fiatal újságíró, a gyorsírási lapot egész éven át ő írta kézzel, vagyis autografálta s az ő kézírása után többszörösítették azután követő, többszáz példányban. E napon, miután a juniusi szám is rég megjelent, vacsorára volt hivatalos a lap szerkesztőjéhez.

Éjszaka volt már, amikor még mindig kettesben üldögéltek a gyorsíró-szerkesztő hűvösvölgyi házában nyitott verandáján. Régen vacsora után... A család pihenni tért s ők időközben megcsinálták a számadást. Mudrony Sándornak husz korona járt volna még, de a szerkesztő adott neki negyvenet:

— Fogadja el barátom, mert igen meg vagyok magával elégedve...

Arról beszélgettek aztán, hogy Mudrony Sándor egész esztendőig lesz Tirolban s azalatt aligha jöhet haza. A gyorsírási-lap szerkesztője azonban megígérte neki, hogy gyakran fölkeresi majd biztató soraival s időről-időre értesíti a rendszer terjedésének fontosabb mozzanatairól... Hallgattak utána egy sort s gyönyörködtek a megígérő látványban. Mert a kilátás igéző volt innét, hegyoldalból... Tündéri fényben uszott a János-hegy, a Svábhegy, a Gellérthegy s alatta a város milliárd lámpái csillogtak-égték. Csak éjféli körül álltak föl. A gyorsíró-szerkesztő a villamosig kísérté le hű munkatársát s ott elbucsztak egymástól érzékenyen.

Másnap délután a Kálmán-utca irányába haladtak kettén, hogy fölvegyék a tárcák honoráriumát. Szabó János korlátlan fantáziája dolgozni kezdett:

— Talán ötven koronát is megadnak egyért... De mi-az? Egy ilyen agyvelőt ugysem lehet megfizetni!

Megállapodtak, hogy Szabó János lent vár a szerkesztőség előtt, mialatt Mudrony Sándor fölveszi odafent a pénzeket... De nem időzünk sokáig e kinos momentumnál. (Folyt. kov.)

Lakás

Butorozott utcai szoba

erkélyes, elegáns, fürdőszoba használattal 1-2 személy részére (esetleg teljes ellátással) kiadó azonnalra, vagy május 15-re. Bulev. Carol 18, I. em. 4. Reiter-féle ház. (1223)

2 esetleg 3 szobás
modern lakást keresek Gyárváros v Józsefváros elején esetleg villanegyedben VII. r-ére, Cimeket „Kertes lakás előnyben” jelíggel kérek. (1236)

Elegáns

utcai szoba butorozva orienbernek vagy urihölgynek kiadó. Szt. György-ér 3. ajtó 25. (1211)

Családi ház

2 szoba, 2 konyha kis kerttel junius 1-re kiadó. III., Temető-u. 42. (1248)

5-6 szobás

villa vagy családi ház megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Készpénz” jelíggel a kiadóba kér. (1239)

Modern 3 szobás

földszinti utcai lakás, junius 1-ére és modern 2 szobás földszinti udvari lakás július 1-ére kiadók, parkirozott udvar, III., Kazinczy-u. 5. Telefon 331. (1232)

Különléte

Tóth Imre

pirosigazolványa elveszett, megtalálójára a rendőrségen adja le. (1240)

Olcsó es jó házikoszi

kapható. Erdélyi konyha is. II. Háromkirály u. 19. (1209)

Mengnyilt Bragadiru söröző és Büfifé Temesvár IV. Bonnáz-u 18, ahol állandóan kapható a frissen csapot Bragadiru sör.

ÉRTESEM

a mélyentisztelt közönséget, hogy **kerthelyiséget** vasárnap ünnepélyesen megnyitóm

Külön hideg és meleg ételek, frissen csapot sör, elsőrangú asztali borok. — Pontos, figyelmes kiszolgálás. Olcsó árak! Szíves partfogást kér **Stóhr János** vendéglős, Vadászterdő

Négy és három szobás

komplett modern lakás, szép kilátással és kellemes parki levegővel a „Baile Centrale” (volt Hungaria fürdő) épületében f. é. augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet a fürdő irodájában.

Jégszekrények

mészárosok, v-ndég ösők, cukrászdák és háztartások részére, valamint vendéglői pulatok a legjobb kivitelben és legolcsóbban csak a gyártónál kaphatók, ahol javítások is előnyösen eszközölhetnek. **SIMON PETROVITS** Timisoara-Jozsefváros, Preyer-u. 21. sz.